

Interstedelijk
Studenten
Overleg

ieder(in)

Verslag studenten+ bijeenkomst 2 april – Utrecht

Aanwezige organisaties/studenten+

- Ieder(in)
- Handicap + studie
- LSVb
- ISO
- Signo Ergo Sum
- Platform Onbeperkt Studeren (Universiteit Utrecht)
- SOLGU
- Student Disability Platform (Universiteit van Amsterdam)
- SCHIB (Windesheim)
- Jongerenpanel Zorg én Perspectief, Fonds Nuts Ohra
- Studenten van Universiteit Utrecht, Universiteit van Amsterdam, Hogeschool van Amsterdam, Erasmus Universiteit, Hogeschool Windesheim, MBO, Christelijke Hogeschool Ede, Universiteit Leiden

We hebben de bijeenkomst afgetrapt onder het genot van pizza en een drankje. Iedereen heeft de gelegenheid gekregen zichzelf voor te stellen, zowel de aanwezige organisaties als de studenten+.

Verwachtingen

Vervolgens hebben we besproken welke verwachtingen de studenten hadden van deze bijeenkomst. De meeste studenten+ kwamen om herkenning en erkenning te vinden, en om op te halen wat er op andere hogescholen en universiteiten speelt. Sommige studenten+ kwamen ook om contact te zoeken met de aanwezige organisaties.

Subgroepen

Na het gezamenlijke gedeelte zijn we in drie subgroepen uit elkaar gegaan om te bespreken welke belemmeringen de studenten+ ondervonden, en welke oplossingen ze konden bedenken. Hieronder zijn de groepsgesprekken samengevat onder hoofdttopics knelpunten en hoofdttopics oplossingen.

Hoofdttopics knelpunten:

Informatievoorziening:

- Studenten+ weten niet waar ze de beschikbare informatie over voorzieningen bij onderwijsinstellingen kunnen vinden. Bij sommige universiteiten staat de informatie over voorzieningen voor mensen met beperking niet op hun website, het is bijvoorbeeld niet altijd online te vinden hoe (rolstoel)toegankelijk gebouwen van een onderwijsinstelling zijn, of welke speciale voorzieningen er zijn. En bij andere universiteiten is de informatie heel algemeen en staat er niet bij wie en waar je terecht kan.

- Informatie over toegankelijkheid is vaak ook alleen toegespitst op rolstoelgebruikers en niet op bijvoorbeeld doven of slechtzienden. Kortom: het is onoverzichtelijk en vaag, langdradig en weinig concreet.

Onderwijsinstellingen:

- Kennis: Overall zijn de kennis van docenten en medestudenten over studenten+ te beperkt. Ook hebben studenten+ zelf weinig kennis over welke rechten ze hebben.
- Het ontbreken van een aanspreekpunt: Studenten+ geven aan dat het veelal onduidelijk is bij wie men terecht kan. Er is behoefte aan een vast aanspreekpunt binnen de onderwijsinstelling waar studenten met vragen omtrent ondersteuningsbehoeften (Vooral bij universiteiten).
- De toelating bij een opleiding/stages: Studenten+ ervaren de toelating tot een opleiding vaak bemoeilijkt wordt door onderwijsinstelling. Ook worden studenten afgewezen op stageplekken. Er is besproken of je vooraf al moet vertellen wat je hebt, maar in sommige gevallen pakt dit ook nadelig uit. Volgens een student heeft dat te maken met onwetendheid bij onderwijsinstellingen of stagebedrijven. Ook is er soms sprake van discriminatie terwijl de studenten zich daar niet bewust van zijn. Ze weten dus niet wanneer ze wel en niet in hun recht staan.
- Een onderwijsinstelling met ervaring voor dove en sh studenten: Meestal gaan dove studenten niet naar de school die ze willen, maar naar een school waar ze ervaring hebben met dove studenten.
- Aanwezigheidsplicht: Als studenten+ door ziekte of doktersbezoek niet aanwezig kunnen zijn, is er niet altijd een andere oplossing of vervangende opdracht. Als dit er wel is, is het vaak te zwaar. Dit geldt ook voor groepsopdrachten en stages.
- Digitale knelpunten: Tijdens college of toetsing worden filmpjes getoond. De meeste van deze filmpjes zijn niet ondertiteld. Voor dove en sh studenten zijn ze niet te volgen.
- Tentamens: Voor studenten+ is het een gedoe om de tentamens heen, de juiste voorzieningen te regelen, bijvoorbeeld dat je laptop nodig hebt, je spraak of luister toets niet kan doen wegens auditieve beperking, inzetten van tolk Nederlandse Gebarentaal tijdens tentamens. Het regelen van herkansingen of extra tijd bij toetsen levert ook vaak problemen op. Een paar studenten+ vertelde dat ze soms tentamens in de avond moet maken, terwijl dat qua belasting te veel vraag van sommige studenten+.

Stigmatiseren:

- Onwetendheid: Docenten en medestudenten hebben ook niet altijd begrip voor de situatie van studenten+. Ze hebben nog steeds vooroordelen. Vooral bij grillige aandoeningen, waarbij de intensiteit en symptomen per dag verschillen, lopen studenten vaak tegen onwetendheid en onbegrip aan.
- Groepsopdracht: Door te veel afwezig, vinden studenten het moeilijk om aan te sluiten bij een groep en er is ook weinig begrip over hun afwezigheid.
- Onzichtbare beperkingen en aandoeningen: er mist erkenning voor studenten met psychische klachten bijvoorbeeld.

Cultuur:

- Medisch model: Er wordt vooral vanuit het medisch model gezien, terwijl VN verdrag sociaal model voorschrijft.
- Functiebeperking: Een taboe om het over functiebeperkingen te hebben. Er is nog weinig bewustwording over Ook over de term 'functiebeperkingen'. Veel studenten hebben een hekel aan het woord.

- Studentenverenigingen: Meeste studentenvereniging zijn vaak ontoegankelijk voor studenten+.

Dove en SH studenten:

- Nederlands als tweede taal: Dove studenten hebben vaak moeite met de taal, omdat geschreven Nederlands hun tweede taal is. Daardoor kan het lastig zijn om toetsen te maken en verslagen te schrijven. Het kost extra tijd en energie.
- Tolk Nederlandse Gebarentaal: Er worden geen rekening gehouden dat er een tolk moet komen of dat een tolk voorbereiding nodig heeft. Dat wordt niet serieus genomen.
- Overstap: Bij dove mensen is overstap naar MBO/HBO/WO moeilijk. Het regelen van tolk kost extra tijd en energie.
- Recht op tolk: Tot met 30 krijg je tolk vergoed bij onderwijs. Daarmee is een recht afgenomen voor een levenslang studeren.

Tijd en druk

- Extra tijd en energie: Voor studenten+ kosten het heel veel energie en tijd om alle extra voorzieningen en hulpmiddelen te regelen, en iedereen over de situatie te informeren.

Hoofdtopics oplossingen:

Wetgeving aanpassen:

- Alle onderwijsinstellingen (MBO/HBO/WO) zouden erop afgerekend moeten worden als ze niet toegankelijk zijn voor studenten+.

Cultuurverandering:

- 'Studenten+' in plaats van 'Studenten met beperking'. Zodat een grotere groep studenten zich erin herkent.
- Sociaal model: Het moet als een Sociaal model gezien worden in plaats van medisch model, zodat er meer begrip is voor alle diverse beperkingen
- Zichtbaarheid: Week van de toegankelijk ook op MBO/HBO/WO, zodat studeren met beperking meer zichtbaar en bespreekbaar te maken. Ook meer zichtbaar van studenten+ in klaslokalen, media en MBO, HBO, WO. in plaats van in een hoekje tijdens informatiedag.
- Docenten of onderwijspersoneel met beperking: Meer mensen met beperking op onderwijsinstellingen komen werken. Ze kunnen representatie zijn van mensen met beperking.

Toegankelijkheid:

- Gebouwen die je niet inkomt, fysiek en digitaal toegankelijk maken. Studenten+ mee laten praten over aanpassingen en verbeteringspunten. Niets Over Ons Zonder Ons
- Tentamens aangepast en voorzieningen die aangeboden worden aan studenten+.
- Informatie via websites van universiteit (over functiebeperking) zijn makkelijk te vinden en toegankelijk. Met vinkje naar studielink (Zie meer hieronder).

Informatievoorzieningen:

- Een standaard informatiepakket voor coördinatoren, docenten en onderwijspersoneel kan zorgen voor betere beeldvorming en begrip over wat de student+ nodig heeft. Er is meer algemene kennis nodig bij zowel studenten als decanen. Let hierbij niet louter op de praktische zaken, maar schets ook een juridisch kader. Welke ruimte heeft een docent bijvoorbeeld op het terrein van toetsing en examinering en welke ondersteuningsmogelijkheden zijn er.

- Informatiepakketten voor de verschillende instanties zodat overal dezelfde informatie te vinden is en op juiste plek terecht laten komen en vindbaar is op websites. (Het Powerplatform is daar een goed voorbeeld van)
- Informatie over studeren+ prominenter op websites.

Tolkvoorzieningen:

- Er wordt meer rekening gehouden met tolkvoorzieningen voor dove en slechthorende studenten, bijvoorbeeld meer informatie en bewustzijn bij onderwijsinstellingen over wat dove en slechthorenden studenten en tolk nodig hebben.
- Voor dove en sh studenten een levenslang recht op tolk bij onderwijssituaties.

Overgang middelbaar naar voorgezet:

- Betere brug tussen middelbare school en MBO/HBO/WO. Bijvoorbeeld dat er dossier van student+ uit middelbare school gebruikt kan worden voor voorgezet onderwijs.
- Pleit voor zachte landing, iemand die je daarin meeneemt.

Kennis docenten en studenten+

- Sociaal model en kennis over studenten+ opnemen in curricula Pabo, Basis Kwalificatie Onderwijs, Docenten cursus en andere docentenopleidingen.
- Trainingen en workshops voor docenten die al in het onderwijs werken, met tips hoe je daarmee omgaat. Waarin ze bijvoorbeeld ook zelf ervaren hoe het is om beperking te hebben.
- Studenten+ informereren over wet en regels, wat zij nodig moeten weten als de onderwijsinstellingen zich niet voldoet. Deze informatie moet in toegankelijke taal wordt aangeboden, in Nederlands en Nederlandse Gebarentaal.

Een contactpersoon

- Een contactpersoon in plaats van te vaak moeten aankloppen bij veel verschillende mensen die niet duidelijk weten wat hun taak is. Het zorgt voor dat de student+ niet steeds hetzelfde verhaal hoeft te doen, het tevens in de onderwijsorganisatie duidelijk is waar de student recht op heeft en welke afspraken gemaakt zijn over de rechten, plichten en (financiële) ondersteuningsmogelijkheden.
- Studenten+ hebben behoeften aan meer maatwerk. Door een goede, duidelijke en persoonlijke intake gesprek op onderwijsinstellingen, kunnen de afspraken goed vast te leggen. Tijdens dit gesprek is aanwezigheidsplicht bespreekbaar.
- Bij inschrijven aan onderwijsinstelling met linkje in studielink met vragen zoals: heb je behoefte aan extra ondersteuning?, en dan op basis daarvan uitnodigen voor een gesprek. Eventuele met decaan en doorverwijzing naar organisaties als handicap en studie etc.

Digitale hulpmiddelen:

- Een elektronisch studentendossier, waarin studenten zelf een tekst zouden kunnen schrijven over wat hun aandoening inhoudt en wat ze nodig hebben. Zo hebben studenten zelf invloed op welke informatie ze delen. Een elektronisch studentendossier kan zorgen voor overzicht omdat alle informatie in één document staat, en het kan makkelijk worden aangeleverd aan (nieuwe) docenten en decanen.

Wat gaat er wél goed?

Er gaan gelukkig ook dingen goed! Een paar studenten vertellen dat zij een heel betrokken studieadviseur hebben, die echt met ze meedenkt en altijd tijd voor ze maakt.

Sommige studenten+ hebben weinig problemen met docenten en hoeven maar één keer ergens om te vragen wanneer ze iets nodig hebben. Een paar studenten hebben ook universiteiten genoemd die goed bezig zijn. Studenten voelen zich welkom en docenten zijn open-minded.

Conclusie

Er is een cultuurverandering nodig. Studenten+ hebben meer behoefte aan positieve beeldvorming en het gevoel dat zij gezien worden, en er mogen zijn.

De informatievoorziening over studeren met een beperking, toegankelijkheid en extra voorzieningen schiet tekort. Studenten+ hebben te weinig kennis over hun rechten en plichten, mogelijkheden en bij wie ze moeten aankloppen. Ze willen ook betere organisatie bij de overgang naar vervolgonderwijs. Nu moeten ze alles zelf uitzoeken. Ook docenten hebben te weinig kennis over studenten+.

Er wordt nog erg vanuit het medische model gedacht. Studenten+ hebben daar moeite mee. Ze willen dat er meer vanuit het sociale model gedacht wordt, waarbij de nadruk ligt op inclusie en gelijkwaardig meedoen met de rest.

Er zou aan deze oplossingen gewerkt moeten worden, zodat studenten+ straks meer tijd en energie aan studie kunnen richten.

Hoe gaan we verder?

De aanwezige studenten+ hebben aangegeven dat ze graag vaker bij elkaar willen komen. Er is afgesproken om dit 3 tot 4 keer per jaar te doen. De volgende bijeenkomsten worden themagericht, zodat er meer ruimte is om in te gaan op een bepaald onderwerp en om de diepte in te gaan.

Omdat daar veel interesse voor was, is er besloten om nog voor de zomervakantie een nieuwe bijeenkomst te organiseren. Er zijn ook suggesties gedaan voor digitale mogelijkheden om uit te wisselen. Platform Klink, een online platform van ieder(in) biedt de mogelijkheid om online gesprekken te voeren en kennis en informatie en ervaringen uit te wisselen. (www.platformklink.nl)

Naast al het harde werk was er natuurlijk ook wat tijd voor ontspanning. We hebben de avond feestelijk afgesloten met een borrel.